

Slutevaluering

af socialfondsprojektet

”Professionel Formidling”

gennemført ved

TV/MIDT-VEST NovaMedia

1. januar 2006 - 30. april 2007

DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Den Europæiske Socialfond

1. Baggrund for projektet og formål med evalueringen	3
1.1 Generel baggrund for projektet	3
Formidlingsbegrebet	3
Digital og visuel formidling.....	4
Projektmagere formidler selv.....	4
Formidling før under og efter	5
Målgruppe.....	5
1.2. Slutevalueringens formål.....	6
Projektets succeskriterier	7
1.3. Slutevalueringens tilrettelæggelse	8
Fejlkilder	8
1.4. Slutevalueringens metode.....	8
2. Projektets indhold og aktiviteter	9
2.1. Redegørelse for visitationsprocessen.....	9
Kontrakt	9
2.2. Faglige målsætninger.....	10
2.3. Udvikling, fokusskift og øjenåbnere.....	11
2.4. Kursusforløbet.....	11
2.5 Deltagernes gennemførelse.....	12
Timing.....	13
3. Deltagernes vurderinger.....	13
3.1. Indledning.....	14
3.2. Deltagernes samlede vurderinger af projektet.....	15
Kursusindhold.....	16
3.3 Deltagernes vurdering af kursets omfang i samspil med deres arbejdshverdag	18
3.4. Deltagernes vurderinger af egen indsats.....	20
3.5. Deltagernes vurderinger af egne opnåede kompetencer	21
3.6 Konklusion om kurselementerne.....	22
3.7. Deltagernes vurdering af undervisningsmiljøet.....	24
3.8 Vurdering af projektets overordnede mål.....	26
Netværket.....	27
4. Sammenfatning	29
4.1. Indledning.....	29
4.2 Projektmålene	30
Delmål.....	30
4.3 Projektforløbet	30
Ét kursusforløb og 14 projektfaser.....	31
Ikke alle gør det selv	32

1. Baggrund for projektet og formål med evalueringen

1.1 Generel baggrund for projektet

Flere og flere institutioner og virksomheder anvender projektarbejdsformen som basis for udviklingsarbejde og afprøvning af nye tiltag og strategier.

Et projekt er kendetegnet ved at være tidsbestemt, udviklingsorienteret og med aftalte ressourcer. Ofte med præcise retningslinier fra ekstern bevillingsgiver, fonde eller puljer om formål, afvikling og succeskriterier. Kort sagt er projekter en ikke rutinemæssig opgave, der løses på afgrænset tid og med afgrænsede ressourcer. Dette gælder også for projektformidling.

Der er et øget ønske og krav fra bevillingsgiver om at projektets resultater og erfaringer spredes til gavn og glæde for andre, der ikke er direkte involverede i projektet. Både for at skabe fokus på det enkelte projekt, men også for i offentligheden og i politisk regi, at synliggøre indsatsen. Jo mere et projekt er afhængig af omverdenen, desto større rolle skal man tillægge erfaringsspredningen og dermed formidlingen.

Formidlingsbegrebet

Den fælles betegnelse for synliggørelse og erfaringsspredning af projektarbejde er i dette projekt samlet i ordet formidling. Begrebet formidling dækker over et meget bredt felt af kommunikative processer og produkter. Formidling betegner både de discipliner der udøves, og de produkter hvormed erfaringerne synliggøres.

Projektformidling skal forstås bredt som al den information, der i løbet af projektets levetid udsendes eller videregives til personer og instanser uden for selve projektteamet.

I socialfondsprojektet ”Professionel Formidling” (fremover PF) anskues formidling som den enkeltes evne til at producere eller specificere formidlingsprodukter af skriftlig, visuel og digital karakter, samt den enkeltes evne til at anvende disse produkter i en formidlingsstrategi. Som et tredje omdrejningspunkt fokuserer projektet også på den enkeltes personlige formidlingsevne og direkte kommunikation i en forsamling.

PF forsøger således at fremme formidlingsformer, der passer ind i nedenstående models ’informationsprincip’ og ’kommunikationsprincip’.

❖ **Offentlighedsprincippet**

Informationen er offentlig tilgængelig, men skal opsøges på eget initiativ.

❖ **Informationsprincippet**

Målgruppebevidsthed og aktiv afsenderrolle gennem valg af sprogbrug og medier/kanal.

❖ **Kommunikationsprincippet**

Dialog mellem ligestillede parter.

Digital og visuel formidling

Der er behov for at gå nye veje til at supplere teksttunge projektrapporter, der upåagtet arkiveres og ikke anvendes til erfaringsspredning.

Kampen om opmærksomhed er stor og formidlingens udbredelse afhænger ofte af dens form og målrettethed. PF forsøger at vende fokus fra den traditionelle skriftlige formidling mod den digitale og visuelle formidling. Ikke som afløser for ord på papir, men som et supplement, der går hånd i hånd med den skrevne formidling.

I et samfund med rivende udvikling og udbredelse af Internettet som fremtidens formidlingsplatform, skal projektholderne også lære at bruge dette medie i højere grad, så den erfaring, der opsamles i et projekt gengives på nettet i det omfang den fortjener. Netop udbredelsen af best practice - eller det modsatte - er af afgørende betydning, såfremt fondsmidler skal udnyttes mest effektivt.

Formidling kan også være med til at skabe intern sammenhængskraft i et projekt og er dermed også et uudnyttet projektlederværktøj.

Projektmagere formidler selv

Det langsigtede mål med PF er at opprioritere formidling i kommende projekter. Der er behov for at enhver projektholder uden besvær kan finde hjælp og inspiration til formidlingsstrategier og erfaringsspredning på basis af nye kompetencer inden for formidling.

Projektets målgruppe og deltagere er arbejdsmarkeds- eller uddannelsesaktører. Alle er involverede i projekter i større eller mindre omfang og kan betegnes som projektmagere eller tovholdere. PFs formål er ikke en egentlig uddannelse af disse deltagere, men at skabe et fokusskifte og vægtskiftning, når det kommer til formidling af projekter.

Projekterne er typisk projekter i regi af Den Europæiske Socialfond, Undervisningsministeriet, Arbejdsmarkedsstyrelsen og regionale erhvervspuljer og fremme af udviklingen i landdistrikterne.

For mange projekter er formidling traditionelt underprioriteret og noget man gør til sidst i projektfasen. Eller det er noget, man får eksterne bureauer eller journalister til at tage sig af, hvis man har budgetteret med det. Men ofte er midlerne til denne del så begrænsede, at formidlingen drosles ned eller helt forsvinder.

Derfor er det vigtigt at den enkelte projektleder ved hvad man kan "gøre selv" og hvad man skal overlade til andre.

Projektets udviklingsmål er også af 'øjenåbnerkarakter' og inspiration - og i bedste fald en kompetence- og metodeudvikling hos den enkelte.

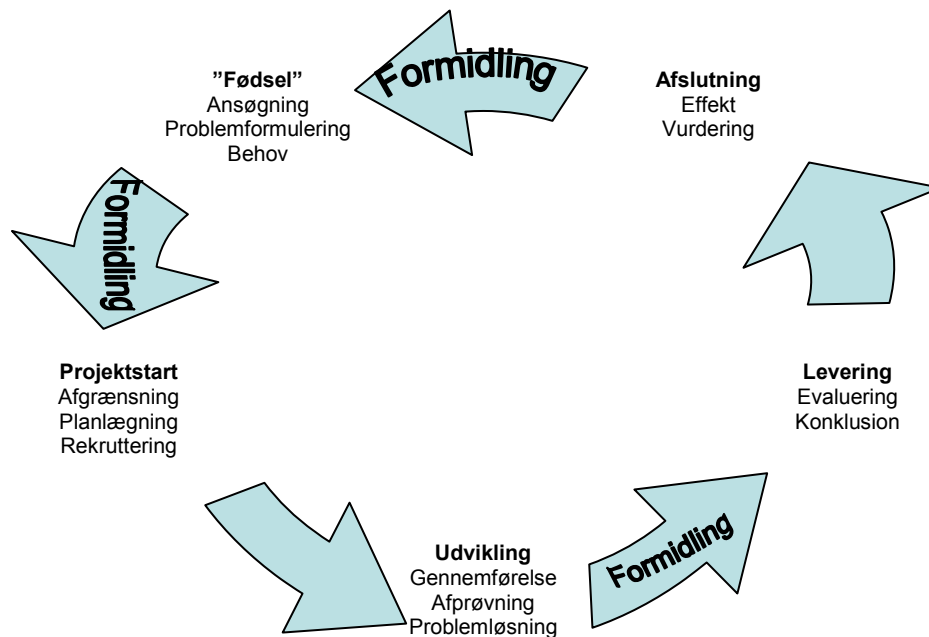
Det ligger langt uden for traditionelle projekters tankegang og budgettering at opkvalificere projektholdernes formidlingsevne. Aktørerne har ganske sjældent

ressourcer til selv at gennemføre denne type tiltag. Dette vil projektet give mulighed for, i håb om at næste gang disse projektdeltagere bliver bekendt med et projekt 'fødsel', tænker de allerede formidling ind i både budgetter og planer.

Formidling før under og efter

PF forsøger at tænke formidling ind i alle projektlivets faser. Fra ansøgning til slutevaluering.

Som figuren nedenunder afspejler, er formidling en fortløbende proces i en projektfase. Enten som løbende formidling eller som andre formidlingsrelaterede aktiviteter, så som opsamling af erfaringer undervejs, indsamling af formidlingsmaterialer og produkter.

Målgruppe

Projektdeltagerne er selvfølgelig den direkte målgruppe, men PF er også bevidst om eksistensen af afledte målgrupper, som projektdeltagerne kan påvirke.

Den primære målgruppe er 14 arbejdsmarkeds- eller uddannelsesaktører fra virksomheder og institutioner i Ringkjøbing Amt. Flere af disse arbejder med kompetenceudvikling i projekter finansieret af offentlige midler. Flere af deltagerne har erfaring med projekter i socialfondsregi eller er ansat på steder der hyppigt ansøger om socialfondsmidler.

Den sekundære målgruppe er projektdeltagernes eget bagland, arbejdsplads og kollegaer, der via projektdeltageren påvirkes til nye tiltag eller anderledes prioritering af formidlingsindsatsen.

Den tertiære målgruppe er andre projektholdere, som via erfaspredning og påvirkning fra netværk og projektpartnere motiveres til kompetenceudvikling eller samarbejde om formidlingstiltag.

Det er de færreste af deltagerne, der udelukkende arbejder med projekter, og mange indgår i flere projekter ad gangen.

Det er projektets indtryk at de fleste af deltagerne i høj grad er selvtilrettelæggere af deres projektarbejde.

Ovenstående danner baggrund for projekt "Professionel Formidling".

1.2. Slutevalueringens formål

Denne rapport er den endelige slutevaluering af socialfondsprojektet Professionel Formidling, som blev gennemført i perioden 1. januar 2006 til 30. april 2007.

Det er evalueringens fornemste mål er at klarlægge, om dele af projektets overordnede mål er nået igennem den uddannelses- og bearbejdningsindsats, som har fundet sted i projektføreløbet.

Det er også evalueringens formål at pege på udviklingsperspektiver i forhold til tilrettelæggelse af kompetenceudvikling for projektmagere. Her er de mere detaljerede delmål og fokus på de formative processer vigtig.

Helt konkret drejer det sig om at evaluere de overordnede projektmål særligt mål 1 og mål 2.

Mål 3 ligger for størstepartens vedkommende i forlængelse af selve projektet og er således ikke direkte målbart på nuværende tidspunkt.

Projektets tre overordnede mål lyder som følger:

Projektets overordnede mål

1. Målet er at opkvalificere projektholdere og arbejdsmarkedsaktører til at fokusere og anvende professionelle strategier og værktøjer til en mere effektiv digital formidling og erfaringspredning.
2. Målet er også at opkvalificeringen anvendes i både nuværende og fremtidige projekter. Dette skal ske gennem et løft af den enkelte projektholders formidlingskompetencer.
3. Målet er også at styrke netværksdannelser imellem projektholderne på tværs af sektorer og at inspirere projektlederuddannelser til revision af deres uddannelsesindhold.

Projektets ni delmål lyder som følger:

Projektets delmål

1. At kvalificere projektholdere til at udarbejde formidlingsstrategier allerede i idéfasen og før projektfasen samt implementere dem i hele projektperioden.
2. At deltagerne kan identificere 'den gode historie' og formidle den effektivt i forhold til medier og andre interessenter.
3. At sætte fokus på anvendelsen af visuelt og grafisk baserede formidlingsformer.
4. At projektholdere opnår praktiske færdigheder til effektiv erfaringsspredning med anvendelsen af mange medier og platforme.
5. At oparbejde kompetencer til en effektiv personlig præsentation og formidling ved hjælp af personlig adfærd og relevant software.
6. At anvende projektevalueringer aktivt som led i erfaringsspredning og formidling.
7. At præsentere et alternativ til at supplere teksttunge formidlingsformer.
8. At styrke bæredygtige netværksdannelser og dermed erfaringsspredning mellem projektholderne.
9. At opbygge en erfaringsbaseret og kursusnær hjemmeside, der almengøres og indeholder de faglige elementer fra seminarrækken og som samtidig er et forbillede for effektiv projektformidling, der tager hensyn til en differentieret målgruppe.

Projektets succeskriterier

I projektets ansøgning nævnes en række succeskriterier, hvis effekt kun i begrænset omfang kan måles i indeværende periode, men som alligevel påvirker tilrettelæggelse og formulering af evalueringsspørgsmål.

Projektets succeskriterier er:

- at deltagerne mærkbart forbedrer deres kompetencer til formidling og storytelling.
- at de igangværende projekter, hvis projektholdere deltager i projektet, justerer deres formidlingsstrategi.
- at der skabes bæredygtige netværk - også virtuelle.
- at fremtidige projekter påtænker en effektiv, multimedial formidlingsstrategi i deres budgetter og projektbeskrivelser.
- at nye aktører tiltrækkes til at udtænke og varetage projekter, der bliver mere synlige.

1.3. Slutevalueringens tilrettelæggelse

Slutevalueringen her er en sammenfattende og konkluderende redegørelse for socialfondsprojektet ”Professionel Formidling” i relation til mål, delmål og succeskriterier.

Kilderne til projektevalueringen er følgende:

- Projektets ansøgningsmateriale og statusrapporter.
- Kursusevalueringer
- Spørgeskemaer midtvejs i forløbet og efter det samlede kursusforløb.
- Mundtlig evaluering / fokusgruppe interview / videointerviews undervejs.

Projektet har gennemført elektronisk kursusevaluering efter hvert kursusmodul. Der er også gennemført elektronisk midtvejsvaluering via spørgeskemaer – ligesom der er gennemført projektevaluering for kursisterne.

Midtvejsvalueringen havde primært til formål at tage temperaturen på projektet, så det eventuelt kunne justeres i kursusindhold og tilrettelæggelse af de enkelte dage. Men en del af besvarelsene gives også i denne slutevaluering.

Fejlkilder

Projektet anvender ikke en ekstern evaluater. Og når et projekt evaluerer sig selv, skal det for god ordens skyld nævnes, at det i sig selv anses for en fejlkilde – uden dog at være en specifik fejlkilde. Det kan både være tale om for selvkritisk tolkning af evalueringsresultaterne og selvfølgelig også det modsatte. Derfor gives projektevalueringens besvarelser fra kursisterne også i meget stort omfang for at mindske åbenlyse fejltolkninger og alt for subjektive vurderinger.

En anden fejlkilde er tolkningen af et projekts officielle succes ikke nødvendigvis er en personlig succes og omvendt. Med andre ord kan en deltager godt svare positivt på en række spørgsmål om projektets indhold, uden at deltageren egentligt har haft en positiv oplevelse af effekten. Det kan være at deltageren synes at underviseren var god og elementer relevante i forhold til formidling. Men at samme deltager efter kurset ikke magter selvstændigt at udføre disciplinen i samme grad som resten af holdet, og derfor føler sig

1.4. Slutevalueringens metode

På basis af ovenfor nævnte elektroniske kursusevalueringer, spørgeskemaer og mundtlige evalueringer, uddrages såvel kvalitative som kvantitative konklusioner.

Besvarelsene er altid anonyme.

Svarene på samtlige spørgeskemaer vedlægges som bilag i anonymiserede og sammentalte udgaver.

Evalueringen er primært en kvantitativ evaluering, der undersøger deltagernes vurdering af projektet som udtryk for brugertilfredshed og kontrol af læring.

Men den er også kvalitativ og formativ, idet der tages højde for andet end de i ansøgningen beskrevne mål. Evalueringen forholder sig nemlig også til andre virkninger, antagelser og implikationer.

Der er i forbindelse med projektet produceret en formidlingsvideo, der ud fra journalistiske kriterier fortæller og redegør for projektet. Formidlingsvideoen er også en del af projektets kvalitative evaluering og kan ses på www.skriveblog.dk.

Kursusevalueringerne har haft præg af validerede udsagn som deltagerne har tilkendegivet deres enighed eller uenighed i, mens projektevalueringen udelukkende bygger på neutrale formuleringer af spørgsmål.

De enkelte kursusevalueringer kan rekvireres som yderligere bilag.

2. Projektets indhold og aktiviteter

2.1. Redegørelse for visitationsprocessen

Projektets deltagere blev rekrutteret via TV/MIDT-VEST NovaMedias eksisterende netværk og kontakter. Deltagerlisten er godkendt af Ringkjøbing Amts socialfondskoordinator. Der er i udvælgelsen lagt vægt på en fordeling mellem private og offentlige virksomheder og mellem uddannelsesinstitutioner og erhvervsaktører. PF har også med mindre held forsøgt at få selvstændige med i projektet.

Der har været venteliste til projektet.

Deltagerne har endeligt tilmeldt sig over Internettet og skulle blandt andet redegøre for deres arbejdsplads hjemmeside og eventuelle projekter.

Der blev ikke stillet krav til it-kundskaber eller erfaring med formidling, men deltagerne er i visiteringen blevet præsenteret for en seminarrække i projektformidling med brug af personlige og digitale kommunikationsværktøjer.

Kontrakt

Deltagerne fik tilsendt en kontrakt, der skulle fungere som sikring af projektets medfinansiering og var udformet efter aftale med socialfonden.

Kontrakten havde udover en beskrivelse af de almindelige forhold omkring medfinansiering også et andet sigte. Nemlig at sikre at deltagere fik ledelsens godkendelse til det aftalte timeforbrug.

Projektlederen har kun i enkelte tilfælde været i kontakt med deltagernes chefer.

2.2. Faglige målsætninger

Denne del af evalueringsrapporten omhandler aktiviteter og indhold i perioden fra kursusforløbets første kursusdag til den sidste afslutningsdag. (7. marts 2006 til og med 9. november 2006).

I dette afsnit redegøres meget kortfattet for det faglige indhold i projekt ”Professionel Formidling”. Et mere uddybende kursusindhold er fremvist på formidlingshjemmesiden www.skriveblog.dk.

Det faglige indhold i kursusforløbet svarer nogenlunde til ansøgningens beskrivelse af projektets aktiviteter, men der er selvfølgelig sket en udvikling i gennemførelsen og tilpasning af undervisningen.

Projektets indhold og fremdrift behandles kort under følgende temaer:

- ◆ Faglige målsætninger for de enkelte kursusmoduler og discipliner
- ◆ Udvikling, fokusskift og øjenåbnere
- ◆ Kursusforløbet
- ◆ Deltagernes gennemførelse

De faglige målsætninger omfatter discipliner indenfor digital og personlig kommunikation. De fleste af de faglige målsætninger er konkret beskrevet i projektets 5 første delmål. De uddannelsesmæssige formål var i ansøgningen formuleret som følger:

1. At kvalificere projektholdere til at udarbejde formidlingsstrategier allerede i idéfasen og før projektfasen samt implementere dem i hele projektperioden.
2. At deltagerne kan identificere ’den gode historie’ og formidle den effektivt i forhold til medier og andre interessenter.
3. At sætte fokus på anvendelsen af visuelt og grafisk baserede formidlingsformer.
4. At projektholdere opnår praktiske færdigheder til effektiv erfaringsspredning med anvendelsen af mange medier og platforme.
5. At oparbejde kompetencer til en effektiv personlig præsentation og formidling ved hjælp af personlig adfærd og relevant software.

Men herudover ville projektet også teste i hvilket omfang værktøjerne og det tillærte satte spor i den enkeltes jobhverdag og her konstatere, om indhold, pædagogik og organisering af undervisningen matchede deltagernes ønsker og muligheder i hverdagen.

2.3. Udvikling, fokusskift og øjenåbnere

Projektet har således dels et klart færdighedssigte, som tager udgangspunkt i deltagernes arbejde med veletablerede og nye kommunikationsformer og –værktøjer, og hvor deltagerne vurderer anvendeligheden af det tillærte. Dels et mere undersøgende sigte med 'øjenåbnerkarakter', hvor deltagerne stifter bekendtskab med nye kommunikationsformer, hvor både praksis og anvendeligheden er i spil. Men hvor den faglige sikkerhed og professionelle håndtering ikke er målet i sig selv.

Det er projektbeskrivelsens mere bløde formuleringer om "at sætte fokus på anvendelsen", "at styrke og inspirere" og "at præsentere et alternativ", som det drejer sig om.

Her er målene ikke nødvendigvis hårde færdigheder, men alene det at skifte bekendtskab med alternative kommunikationsformer og *umiddelbart* vurdere anvendeligheden.

6. At anvende projektevalueringer aktivt som led i erfaringsspredning og formidling.
7. At præsentere et alternativ til at supplere teksttunge formidlingsformer.
8. At styrke bæredygtige netværksdannelser og dermed erfaringsspredning mellem projektholderne.

Kursets elementer er i forløbet præsenteret for deltagerne uden skelen til de faglige slutmål, forstået på den måde at projektet ikke har sagt: "Dette skal I kunne, dette skal I ikke kunne – kun afprøve". De forskellige kursusmoduler og faglige elementer har haft ligeværdig status for at deltagerne ikke på forhånd kunne afskrive vigtigheden af dem, inden de fik det afprøvet. Det har været projektets og underviserens opgave at se, hvor langt de enkelte deltagere kunne nå i arbejdet med elementerne – uanset om der lå et ønske om 'hårde færdigheder' eller 'bløde øjenåbnere' bag.

Det er evalueringens mål at kunne identificere i hvilket omfang deltagerne har opnået målene indenfor begge områder, både de faglige kompetencer og de bløde. Derfor er spørgsmålene om projektets aktiviteter i projektevalueringen formuleret så de matcher de faglige målsætninger. (se spørgsmål 15 til 19).

2.4. Kursusforløbet

Kursusforløbet bestod af 12 kursusdage fordelt på 8 måneder og afviklet enten som enkeltdage eller to dage i træk. Forløbet blev afsluttet med produktworkshops med mulighed for uddybning, gentagelse og helt nye input.

Foruden projektlederen har deltagerne mødt 5 undervisere under forløbet. Kurset var modulopdelt efter følgende hovedområder:

Strategi

Presse- og formidlingsstrategi

Pressekontakt

Den gode historie og pressemeddelelser

Præsentationsteknik

Personlig fremtoning og medietræning

Visuel formidling

Digitale billeder og præsentationsprogrammer

Formidling via Internettet

Grafiske nyhedsmails, weblogging og websprog

Imellem kursusdagene var det planlagt at deltagerne afprøvede det tillærte på deres arbejdsplads samt forberedte sig på den kommende kursusgang under betegnelsen 'hjemmearbejde' - varierende i omfang fra gang til gang – alt afhængig af den enkelte undervisers opfordring og den enkelte deltagers grundighed.

2.5 Deltagernes gennemførelse

Ansøgningens meget brede målgruppebeskrivelse og manglende specifikation af projekterfaring og it-kundskaber har resulteret i en uensartet gruppe på det faglige niveau, mens den demografiske sammensætning er som planlagt og godkendt af Socialfonden.

Deltagergruppen bestod af 14 arbejdsmarkeds- eller uddannelsesaktører fra virksomheder og institutioner i Ringkjøbing Amt. Deltagerne dækker et felt fra undervisningssektoren over videntcentre til erhvervslivet og repræsenterer ansatte, en deltids freelancer og en enkelt selvstændig.

Deltagerne havde forskellige forudsætninger både inden for projektledelse og indenfor brugen af it-redskaber. Der var også stor forskel på, i hvilket omfang deltagerne i det daglige selv udfører formidlingsdisciplinerne. Via deres daglige stilling og rolle i projektarbejde kan deltagerne kategoriseres i en forenklet udgave; enten det besluttende led (projektkonsulenterne), mens andre var det udførende led (projektmedarbejderen).

Projektkonsulenterne

Kendetegn: Udfører konkrete formidlingsdiscipliner i mindre omfang.
Tilrettelægger projektopgaver og planlægger projektforsløb og formidling.
Indflydelse på prioritering af projektopgaver.

Projektmedarbejderne

Kendetegn: Udfører konkrete formidlingsdiscipliner i større omfang.
Løser konkrete projektopgaver efter aftale.
Mindre indflydelse på prioritering af egne opgaver.

Deltagerne havde således forskellige forudsætninger og forskelligt ansvar for selv at afprøve det tillærte.

PF har før et enkelt kursus udsendt spørgeskema omkring et specifikt præsentationsprogram, for at måle deltageres niveau og erfaring med det formål at tilrettelægge undervisningen bedre. Denne måde at spørge deltagerne på er dog ikke særlig præcis, idet det viste sig at der er stor forskel mellem deltageres selvopfattelse af egen kunnen til den reelle virkelighed.

Derfor skal der en anden og mere præcis it-test til for at en niveau-test er et godt værktøj til kursusforberedelse.

Timing

Det var projektets ønske og mål at deltagerne skulle afprøve kursuselementerne i deres daglige projektarbejde i det omfang det var muligt. Her var timingen mellem PFs kursusforløb og deltageres enkelte projektfaser af afgørende betydning. Det var vanskeligt for specielt Projektmedarbejderen at få disciplinerne til at passe ind i projektet i øvrigt, mens det for Projektkonsulenter var et spørgsmål om at finde tid til det.

De enkelte kursuselementer havde således forskellige relevans for den enkelte kursist – alt afhængig af om det var noget de stod og skulle bruge lige nu - eller om det først var aktuelt om et par måneder.

I perioden har næsten halvdelen af deltagerne fået nyt job eller andre ændringer i deres jobsituation, og enkelte har derfor haft svært ved at møde op til samtlige kursusdage og løse hjemmearbejdsopgaverne - særligt i den sidste halvdel af kursusforløbet.

PFs satsning på hjemmearbejde som en aktiv del af læringsstrategien blev derfor neddrolet allerede halvvejs i forløbet. Dette har højst sandsynlig svækket projektets mål om at deltagerne selv skulle kunne håndtere disciplinerne uden hjælp – idet der er stor forskel på at afprøve kommunikationsværktøjer i et kursuslokale frem for på en arbejdsplads.

Konklusion: Selvom der inden projektstart blev gjort meget for at gøre opmærksom på projektets omfang - også på arbejdspladsen – har der i visitationsprocessen ikke været lagt nok vægt på deltageres reelle muligheder for afprøvning.

Projektets overordnede mål 2 om et løft af den enkelte projektholders formidlingskompetencer er således ikke sket i fuldt omfang, idet mål 2 også forudsætter at opkvalificeringen anvendes i både nuværende og fremtidige projekter.

Løsning: At lade deltagerne gøre deres hjemmearbejde i kursuslokalet. Altså at udvide tilstedeværelsesundervisningen med selvstændige afprøvningsdage, hvor der kun arbejdes med deltageres egne individuelle projektopgaver.

3. Deltageres vurderinger

3.1. Indledning

I alt har 14 personer deltaget i socialfondsprojektet ”Professionel Formidling”. Flere af deltagerne har skiftet job undervejs og for 3 personer har det betydet en markant lavere deltagelse end planlagt.

Projektets aktiviteter er evalueret i tre omgange:

1. Kursusevaluering efter hvert kursusmodul i alt 6 evalueringsrunder (gennemsnitlig svarprocent på 73)
2. Midtvejsevaluering (svarprocent på 86)
3. Projektevaluering efter sidste kursusdag (svarprocent på 86)

Ved hver evaluering har deltagerne udfyldt et elektronisk spørgeskema. Svarprocenterne ovenover henviser til disse elektroniske spørgeskemaer. De mundtlige og kvalitative evalueringer - der fylder væsentligt mindre i denne projektevaluering - er både indhentet i forbindelse med enkelte kursusmoduler, videointerviews og mundtlige fokusgruppe spørgsmål.

Det er primært besvarelser fra deltagerne afsluttende projektevaluering, der konkluderes på i det følgende, men også kommentarer og vurderinger fra midtvejsevalueringen bringes i spil, hvor det kan belyse en ikke entydig problemstilling.

Besvarelserne fra slutevalueringerne er omsat til en pointskal fra 1 til 5, hvor 1 er dårligst og 5 er bedst.

Enkelte af svarmulighederne afviger for meget i forhold til majoriteten til at kunne omregnes på samme måde som de øvrige. Disse gengives uden gennemsnitskarakter og i deres fulde ordlyd. Til gengæld er svarene omsat til procentangivelser.

Ellers er alle gennemsnitskarakterer nævnt i dette afsnit omregnet til 5-skalaen, hvor svarkategorierne falder i to hovedgrupper:

A)

- 5 markerer I meget høj grad.
- 4 markerer I høj grad / I tilpas grad
- 3 markerer I tilpas grad / I nogen grad
- 2 markerer I mindre grad / I ringe grad,
- 1 markerer Slet ikke

B)

- 5 markerer Meget gode
- 4 markerer Gode
- 3 markerer Middel / Jævn
- 2 markerer Mindre gode
- 1 markerer Dårlige

3.2. Deltagernes samlede vurderinger af projektet

Der har generelt været meget stor tilfredshed med projektets indhold. Eksempelvis når det gælder de opnåede forventninger til projektet, er karakteren høj:

Spørgsmål: **Er dine forventninger til projektet blevet opfyldt?**

Gennemsnit: 4,0

I høj grad	3
I tilpas grad	7
I nogen grad	1
I mindre grad	1
Slet ikke	0

På samme måde vurderer deltagerne projektets information som god, selv om en enkelt mener at informationen kan gøres bedre i et tilsvarende projekt ved at:

”Målgruppen og forudsætninger bør være mere klare”

hvilket projektet også konkluderer ud fra et ønske om større ensartethed på færdighedsniveauet inden kursusstart.

Spørgsmålet lød således: **Hvordan vurderer du den overordnede information om projektet?**

Gennemsnit: 4,3

Meget god	4
God	8
Middel	0
Mangelfuld	0
Meget mangelfuld	0

I forlængelse af vurderingen af projektets overordnede information i visitationsprocessen er spørgsmålet om holdets sammensætning også relevant:

Spørgsmål: **Har det været et problem at holdet har haft forskellige it-kompetencer?**

Ja meget	0
Ja, i mindre grad	1
En smule	1
Nej	10 (83%)
Ved ikke	0

Her mener et overvejende flertal (83% siger Nej) at de individuelle it-kompetencer ikke har været problematiske, hvilket må bero på undervisningens tilrettelæggelse eller på de enkelte deltageres tålmodighed, hvilket nedenstående udsagn også beretter om:

"Jeg synes ikke, at der har været problemer, idet underviserne har været meget dygtige til at hjælpe og støtte den enkelte."

"Det har jo ikke været sådan at man så har skullet vente på hinanden, så det har på ingen måder sinket processen."

"Der vil altid være forskellige it-kompetencer blandt et holds deltagere, så mit udgangspunkt før projektstart var, at jeg ikke ville opfatte det som et problem. Fordelen er jo så også at man kan hjælpe hinanden"

Kort sagt har de uensartede it-kompetencer måske mest været en udfordring for underviserne og ikke for deltagerne.

Kursusindhold

Projektets kursusindhold og elementernes sammenhæng og rækkefølge i forløbet har også været tilfredsstillende. Vi har spurgt til kursusindholdets relevans for den enkelte:

Spørgsmål: Har kursusindholdet været relevant for dig?

Gennemsnit 4,1

I høj grad	5
I tilpas grad	3
I nogen grad	4
I mindre grad	0
Slet ikke	0

"Har i projektperioden arbejdet med markedsføring /informationsaktiviteter. Denne del af mit arbejde er kommet til at fylde mere. Derfor har jeg gennem projektet fået adgang til nogle nyttige formidlingsværktøjer."

"Kurset og dets indhold har i høj grad været relevant for mine arbejdsområder."

Men som svarerne også afspejler, vurderer en tredjedel af deltagerne at indholdet kun i nogen grad har været relevant, som udtrykt her:

"Meget forskelligartet indhold - noget mere relevant end andet"

Selvom formidlingselementerne ikke var tilpas relevante i en tredjedel af deltagernes individuelle hverdag, har de samme deltagere intet bud på alternative discipliner. Deres vurdering går mere på vægten og tidsforbruget af de enkelte formidlingselementer.

Til spørgsmålet

Hvilke elementer har du savnet – i forhold til projektformidling?

svarer samme tredjedel ud fra deres individuelle behov:

"Lidt mere vægt på PR delen kunne jeg godt have tænkt mig - her tænker jeg navnligt pressemeddelelser. Men det var ligesom om at Mads ikke rigtig havde så meget tid til at give respons på det sendte."

"De første kursusdele med vægt på strategisk kommunikationsplanlægning, pressehåndtering samt formidling var særdeles relevante. Øvrige var meget lidt relevante."

"Generelt var informationsformidling i ord og tekst godt. Billedformidlingen derimod ikke. For stort et område til alt for kort tid."

Sidste kommentar er inde på noget centralt, nemlig at nogle discipliner er for svære at håndtere professionelt. Målet var i øvrigt også at "sætte fokus på anvendelsen af visuelt og grafisk baserede formidlingsformer" og ikke at lære det til bunds.

Der er således ingen forslag til et alternativt kursusindhold i slutevalueringen. I midtvejsevaluering blev deltagerne spurgt om det samme, og her var der kun et enkelt ønske – som i øvrigt blev efterkommet:

"At skrive til nettet, som er noget jeg har meget brug for i hverdagen"

Så den generelle tilfredshed vedrørende projektets kursusindhold og relevans for den enkelte er med gennemsnittet 4,1 overvejende positiv, måske bedst udtryk ved:

"Jeg har ikke savnet noget specielt. jeg synes, at projektet er kommet meget fint rundt om alle aspekter."

Til projektførløbets overordnede afvikling har vi bedt deltagerne vurdere kursusdagens rækkefølge:

Spørgsmål: Har der været tilstrækkelig sammenhæng mellem de enkelte kursusdage?

Gennemsnit: 3,8

I høj grad	1
I tilpas grad	7
I nogen grad	3
I mindre grad	0
Slet ikke	0

Her er der kun 11 der har svaret, hvilket forklares her:

”Det er svært at svare på, da jeg stoppede før tid.”

Fra midtvejsevalueringen lyder det:

”Svært at få hjemmearbejdet gjort...
Præsentationsteknik kan med fordel trækkes tidligere frem i forløbet”

Men alt i alt er tilfredsheden med kursusmodulernes rækkefølge over gennemsnittet, hvilket ikke nødvendigvis er udtryk for god planlægning, men ligeså meget fordi hver kursusmodul følger op på den foregående med en kort opsummering, gennemgang af hjemmearbejdet eller andre didaktiske overvejelser for at binde elementerne sammen.

3.3 Deltagernes vurdering af kursets omfang i samspil med deres arbejdshverdag

Denne del af evalueringen er et redskab til at planlægge fremtidige udviklingstiltag for en lignende målgruppe, og for at belyse deltagernes engagement og indflydelse på egen indsats.

De foregående besvarelser tyder på at det hverken er deltagernes forventninger, kursusindholdets relevans eller rækkefølge, der er problematisk. Derimod giver projektets tidsmæssige tilrettelæggelse og fordeling af timer et mere broget billede.

Vurdering af omfang: **Har projektets 12 kursusdage været nok undervisningstid for dig?**

For få dage	2
Tilpas	6
For mange dage	4

Her er det tydeligt at selv 12 kursusdage fordelt på 8 måneder er lige i overkanten af hvad målgruppen magter. Men om det er det antallet i sig selv, der er problemet, er der delte meninger om:

”For få dage i forhold til de mange emner og i forhold til at meget af indholdet kræver gentagelse og øvelse, før man virkelig har lært det på en måde, så man kan bruge det...”

”Svært med dobbeltdage - tager meget tid fra ens arbejdsuge”

”Jeg kunne ikke afsætte så megen tid, idet arbejdsopgaver og især arbejdsmøder har forhindret mig i at komme til nogle af de efterårets kursusdage.”

Svarerne peger i flere retninger, men nærmer sig en konklusion efter næste resultat:

Vurdering af længde: **Hvordan passer projektets kursusperiode på 8 måneder dig?**

For kort tid	0
Passende	6
For lang tid	5

Her er det næsten halvdelen, der ønsker en kortere kursusperiode.

"Kunne godt komprimeres lidt..."

"Hellere et kort projekt der strækker sig over 3-4 måneder."

"For længe mellem de enkelte kursusdage. Resultat: Man glemmer for meget - taber for let helheden, og får af samme grund ikke forberedt sig godt nok, fordi det hele ligger for langt tilbage."

Konklusion: Antallet af kursusdage er der delte meninger om, men det samlede forløb er for langt uden at vurderingen er entydig. Det går ud over engagementet og dermed egen indsats i den sidste del af forløbet.

I midtvejsevalueringen blev deltagerne bl.a. spurgt til deres mulighed for at forberede og afprøve kursuselementerne i det daglige arbejde. Her viste det sig at ca. halvdelen i høj eller højeste grad havde mulighed for det - som denne kursist:

"Udgangspunktet for kursusdagene har været egne cases og har derfor kunne anvendes direkte i mit daglige arbejde".

Den anden halvdel var mere tilbageholdende i deres svar og det har medført to spørgsmål i projektevalueringen.

Spørgsmål: **Har din arbejdsplads eller chef interesseret sig for din deltagelse i projektets forløb?**

Ja meget	1
En hel del	4
En smule	3
Slet ikke	0
Ved ikke	0

"Jeg har efter hvert modul af undervisning givet en kort orientering om udbyttet på det ugentlige personalemøde."

"Jeg har løbende informeret kollegaer på interne møder om relevante informationer / projektudbytte."

Spørgsmål: **I hvilken grad har du haft indflydelse på tilrettelæggelsen af dit daglige arbejde i projektperioden?**

Gennemsnit: 3,8

I meget høj grad	4
I høj grad	3
I nogen grad	3
I ringe grad	2
Slet ikke	0

Her er det overraskende at flertallet selv kan tilrettelægge deres tid og arbejdspladsen viser en vis interesse. Det er altså ikke i deltageres ydre arbejdsvilkår, der forhindrer dem i at afse den fornødne tid, men derimod nok en alt for travl hverdag, hvor de er overladt til selv at prioritere deres tid. Og det går ud over kompetenceudviklingen.

3.4. Deltageres vurderinger af egen indsats

På baggrund af meldingerne omkring deltageres frustration over ikke at have tid nok til at afprøve det tillærte, har evalueringen her fokus på deltageres vurdering af egen indsats. Men også for at understøtte konklusionerne på de øvrige evalueringresultater.

Spørgsmål: **Hvordan vurderer du din egen indsats i projektet?**

Gennemsnit: 2,9

Meget tilfredsstillende	0
Tilfredsstillende	3
Hverken eller	5
Utilfredsstillende	4
Meget utilfredsstillende	0

Her er det interessant, at selv om gennemsnittet er over middel, svarer en tredjedel at deres indsats er utilfredsstillende. Sammenholder man det med næste spørgsmål, er det ikke fordi, de har fået for lidt ud af tiden, men nok igen at de ikke har haft tid nok. Eller også er det fordi deltagerne er ambitiøse eller beskedne.

Spørgsmål: **Synes du, at du har fået nok ud af projektet i forhold til den tid du har brugt?**

Gennemsnit: 3,6

I meget høj grad	2
I høj grad	7
I tilpas grad	3
I mindre grad	0
Slet ikke	0

Deltagerne vurderer altså deres individuelle indsats som middel, på trods af at tiden er givet godt ud. Næste del er derfor en måling af deltagernes mere konkrete vurderinger af egne evner i forhold til delmålene.

3.5. Deltagernes vurderinger af egne opnåede kompetencer

De næste 5 evalueringssvar dækker over projektets 5 første delmål. Svar mulighederne er igen: I meget høj grad, I høj grad, I nogen grad, I ringe grad og Slet ikke. Svarerne er igen omregnet til gennemsnitskarakterer og afdækker i hvilken grad deltagere selv mener, de er i stand til at opfylde mål og delmål.

Spørgsmål: I hvilken grad er du i stand til at udarbejde presse- og formidlingsstrategi for et helt projektforsløb?

Gennemsnit 3,6	I meget høj grad	1
	I høj grad	5
	I nogen grad	6
	I ringe grad	0
	Slet ikke	0

Spørgsmål: I hvilken grad er du i stand til at identificere den gode historie og gennem kontakt med pressen formidle den til medier og andre interessenter?

Gennemsnit: 3,6	I meget høj grad	0
	I høj grad	7
	I nogen grad	5
	I ringe grad	0
	Slet ikke	0

Spørgsmål: I hvilken grad er du i stand til at anvende visuelle formidlingslementer i form af præsentationsprogrammer og brug af digitale billeder?

Gennemsnit: 3,3	I meget høj grad	0
	I høj grad	4
	I nogen grad	8
	I ringe grad	0
	Slet ikke	0

Spørgsmål: I hvilken grad er du i stand til at sprede projektinformation og erfaringer ved hjælp af grafiske nyhedsmails, weblogging og anden formidling på Internettet?

Gennemsnit: 2,9

I meget høj grad	1
I høj grad	2
I nogen grad	4
I ringe grad	5
Slet ikke	0

Her er der en stor spredning i vurderingerne og næsten halvdelen vurderer at de kun i ringe grad er i stand til at sprede projektinformation og erfaringer ved hjælp af grafiske nyhedsmails, weblogging og anden formidling på Internettet.

Spørgsmål: I hvilken grad er du i stand til at formidle projekter ved hjælp af personlig adfærd og præsentation, medietræning og anden performance?

Gennemsnit: 3,5

I meget høj grad	2
I høj grad	5
I nogen grad	4
I ringe grad	0
Slet ikke	0

3.6 Konklusion om kursuselementerne

Sammenholdes evalueringssvarerne med projektets første 5 delmål kan følgende konkluderes:

Delmål 1: At kvalificere projektholdere til at udarbejde formidlingsstrategier allerede i idéfasen og før projektfasen samt implementere dem i hele projektperioden.

Vurdering: Resultatet er tilfredsstillende. Der kan dog stilles spørgsmålstejn ved ordet 'implementere' da det er uklart hvorvidt det betyder at projektdeltageren selv vil sørge for udførelsen eller kun støbe kuglerne. Som en af deltagerne nævner:

Vi har en meget dygtig og kompetent kommunikations-afdeling "i huset", som jeg fortsat vil benytte mig af til formidling. Men det er en stor force at jeg nu selv har kendskab til formidling og de tilhørende værktøjer.

Succeskriteriet for denne del er blandt andet *at de igangværende projekter, hvis projektholdere deltager i projektet, justerer deres formidlingsstrategi.* Dette succeskriterium forudsætter at PFs kursusmoduler matcher de enkelte deltageres projektfaser. Derfor er det usandsynligt at deltagerne justerer deres formidlingsstrategi med det samme, men mere sandsynligt at de vil tage højde for en række elementer i deres

fremtidige strategi-arbejde. Mere præcist drejer det sig om et andet succeskriterium *at fremtidige projekter påtænker en effektiv, multimedial formidlingsstrategi i deres budgetter og projektbeskrivelser*. Selvom dette punkt også ligger ude i fremtiden tyder slutevalueringen her på at det med en vis sandsynlighed vil ske. Det er i hvert fald ikke den enkelte deltagers kompetencer eller prioritering af formidlingsindsatsen, der spænder ben for dette succeskriterium.

Delmål 2: At deltagerne kan identificere 'den gode historie' og formidle den effektivt i forhold til medier og andre interessenter.

Vurdering: Resultatet er tilfredsstillende. Der har generelt været stort udbytte af den del, der vedrører formidling gennem pressen og medierne. Men 'den gode historie' er intet vidundermiddel. I nogle projekter er den gode historie bare ikke tilstede. Men denne indsigt er dog stadig bedre end ingenting at vide. På sammen måde er projektets succeskriterier *at deltagerne mærkbart forbedrer deres kompetencer til formidling og storytelling* også opnået. Hvorvidt gennemsnitskarakteren 3,6 er udtryk for en 'mærkbar forbedring' er projektet ikke i stand til at konkludere.

Delmål 3: At sætte fokus på anvendelsen af visuelt og grafisk baserede formidlingsformer.

Vurdering: Resultatet er tilfredsstillende. Deltagerne er dog lidt mindre positive i vurderingen af deres egne evner, hvilket underviserne også vurderer. I spørgsmålet beder vi dem forholde sig til deres evner til at *anvende* formidlingsformerne, selvom delmålet vægter det at *sætte fokus* på anvendelsen. Begge dele synes derfor tilfredsstillende opfyldt.

Delmål 4: At projektholdere opnår praktiske færdigheder til effektiv erfaringsspredning med anvendelsen af mange medier og platforme.

Vurdering: Konklusionen på om dette delmål er nået, kan ikke findes alene ved den gennemsnitlige vurdering, der er over middel. Udtrykket "mange medier og platforme" dækker blandt andet over to konkrete formidlingstyper; weblogging og grafiske nyhedsmails. Det er uden tvivl disse to discipliner deltagerne vurderer ud fra. Det er underviserne og PFs vurdering at resultatet her ikke er tilfredsstillende, men at det gennemsnitligt er acceptabelt. Måske skyldes besværlighederne med f.eks weblogging, at det var et forholdsvis nyt fænomen, hvis relevans og berettigelse endnu ikke har bundfældet sig. Som denne deltager formulerer det:

"Brugte meget tid på blandt andet web-logs, som var nyt for mig, men som i løbet af kursustiden, er blevet meget udbredt"

Eller som en anden udtrykker det i kursusevalueringen:

Generelt bliver undervisningen handicappet af, at deltagernes forudsætninger er meget forskellige, og at stoffets omfang i virkeligheden er for omfangsrigt til så kort tids undervisning.

Delmål 5: At oparbejde kompetencer til en effektiv personlig præsentation og formidling ved hjælp af personlig adfærd og relevant software.

Vurdering: Resultatet er tilfredsstillende. Det er dog på sin plads at nævnte at deltagerne i nogen grad i forvejen havde fod på denne disciplin. Man kan sige at deltagerne i forvejen havde godt styr på personlig præsentationsteknik og gode præferencer for at vurdere denne disciplin højt.

3.7. Deltagernes vurdering af undervisningsmiljøet

En overvejende del af spørgsmålene handler om undervisningsmiljøet og de konkrete kurser, idet de har en betydelig rolle for vurderingen af projektet. Det drejer sig om at afdække tilfredsheden med undervisningen, der er afgørende for deltagernes faglige resultater.

Her er alle besvarelser om undervisningsmiljøet omregnet til et gennemsnit i 5-skalaen i hovedgruppe B:

Hvordan vurderer du undervisernes kvalifikationer?

Gennemsnit: 4,7

Meget gode	8
Gode	4
Middel	0
Mindre gode	0
Dårlige	0

Hvordan var undervisernes engagement?

Gennemsnit: 4,8

Meget gode	10
Gode	2
Middel	0
Mindre gode	0
Dårlige	0

Hvad synes du om kursuslokalernes indretning og teknik?

Gennemsnit: 4,6

Meget gode	7
Gode	5
Middel	0
Mindre gode	0
Dårlig	0

Hvad er din vurdering af den generelle stemning på holdet?

Gennemsnit: 4,6

Meget gode	7
Gode	5
Jævn	0
Mindre gode	0
Dårlig	0

Hvordan synes du samarbejdet og netværket mellem deltagerne har været?

Gennemsnit: 4,2

Meget gode	4
Gode	6
Middel	2
Mindre gode	0
Dårligt	0

Konklusion: Med udgangspunkt i kursusdeltagernes egne vurderinger af undervisningsmiljøet konkluderes det, at tilfredsheden på alle fronter er meget stor. Men ingen ros uden en enkelt omgang ris:

"Underviserne er fagligt dygtige og engagerede og søde mennesker. Det var sjovt og rart at komme! Men måske er deres viden om læreprocesser og undervisning knap så store ... jeg gik til slut derfra men en fornemmelse af at være dum og vide for lidt ... og "jeg kommer nok aldrig til at bruge det"- fornemmelse og det er bare så ærgerligt.."

Kommentaren afspejler et dilemma, der altid opstår, når der ikke er tid til at komme i dybden med de enkelte kursuselementer. Det er forskellen mellem 'at blive præsenteret for noget' og mellem 'at kunne det selv', der skaber frustration hos denne enkelte deltager.

Konklusion: Projektet er selv skyld i denne frustration, da der som nævnt ikke blev gjort meget ud af at differentiere forskellen mellem "hårde færdigheder" og "bløde øjenåbnere". Undervisningsfilosofien var: "Vi kender ikke de enkeltes it-niveau og øvrige forudsætninger. Lad os se, hvor langt vi kan nå med det her".

Men når det er sagt er ovenstående karaktergennemsnit synlige beviser for at alt øvrigt omkring selve undervisningen i kursuslokalet er meget tilfredsstillende.

3.8 Vurdering af projektets overordnede mål

PFs overordnede mål er trods en noget bred formulering nemmere at konkludere på med resultatet af delmålene in mente. Alligevel har PF derudover forsøgt at måle deltagernes tilfredshed på de dele, der afspejler de overordnede mål. Det er nu ikke længere de enkelte deltageres vurdering af egen indsats og evner, der danner baggrund for dette, men derimod deltagernes vurdering af projektets helhedskarakter.

Spørgsmål: **I hvilken grad synes du det er lykket projektet at sætte fokus på projektformidling som indsatsområde?**

Gennemsnit: 4,1

I meget høj grad	2
I høj grad	9
Til en vis grad	1
I ringe grad	0
Slet ikke	0

Der er altså en stor enighed og tilfredshed med projektets forsøg på at skabe fokus på formidlingsindsatsen. Sammenholdt med delmålenes vurdering af de mere strategiske og værktøjsbetonede elementer, er PFs første overordnede mål på tilfredsstillende vis indfriet, nemlig at:

Målet er at opkvalificere projektholdere og arbejdsmarkedsaktører til at fokusere og anvende professionelle strategier og værktøjer til en mere effektiv digital formidling og erfaringspredning.

Som en ekstra måling på anvendeligheden har projektet også spurgt om:

Spørgsmål: **Har du fået konkrete værktøjer til formidling du kan bruge i dit daglige arbejde?**

Gennemsnit: 3,7

I meget høj grad	0
I høj grad	8
I nogen grad	4
I ringe grad	0
Slet ikke	0

Dette svar tyder på at deltagerne ikke blot har lært noget nyt i undervisningslokalet, men rent faktisk også noget de kan bruge i et kommende projekt eller i en anden fremtidig situation, hvilket peger på delvis indfrielse af PFs næste delmål:

Målet er også at opkvalificeringen anvendes i både nuværende og fremtidige projekter. Dette skal ske gennem et løft af den enkelte projektholders formidlingskompetencer.

Hvad angår den del af projektmålet, der omhandler *den enkelte projektholders formidlingskompetencer* er forrige afsnit omkring delmålene en passende målestok. Til at vurdere hvorvidt deltageres opkvalificering nu også vil blive brugt i fremtiden, har vi også brugt følgende formulering omkring deltageres udbytte:

Spørgsmål: **Har projektføreløbet givet dig indsigt i nye måder at tænke og planlægge formidling på?**

Gennemsnit: 3,8

I meget høj grad	2
I høj grad	7
I nogen grad	2
I mindre grad	1
Slet ikke	0

Spørgsmålet afspejler føromtalt 'øjenåbnerkarakter', hvilket er en ikke uvæsentlig del af formidlingskompetencen:

"Jeg har fået øjnene op for mange nye vinkler at se tingene på."

I sammenhæng med deltageres egne vurderinger omkring opnåede evner inden for blandt andet visuel formidling synes projektet 7. delmål også at være indfriet nemlig:

7. At præsentere et alternativ til at supplere tekststunge formidlingsformer.

"Tekststunge formidlingsformer" kunne være projektevalueringer og andet tekstmateriale, der normalt optræder i rapporter, men er i PF ikke udstillet som det primære tekstmateriale til formidling. Dog har projektets undervisere flere gange nævnt projektrapporter som fælles reference og eksempel på information, der kunne præsenteres på en alternativ måde.

Hvorvidt deltagerne i fremtiden vil anvende disse alternative formidlingsformer til spredning af netop projektevalueringer, er ikke muligt at sige noget entydigt omkring. Derfor er projektets 6. delmål *6. At anvende projektevalueringer aktivt som led i erfaringsspredning og formidling* kun mere sandsynligt efter projektføreløbet afslutning end før. Med andre ord er det op til de enkelte deltagere selv at vælge formidlingsform. Midt i forløbet svarede 67 % af deltagerne at de var 'helt enige' i at de havde *fået øjnene op for nye måder og metoder at formidle projekter på*, mens 33% var 'enige' i samme. Så der er ingen tvivl om at deltagerne nu kender de mulige formidlingsformer og ved hvad der skal til.

Netværket

Det sidste overordnede mål er af netværkskarakter. Netværket mellem deltagerne er både et kursusnetværk i forbindelse med selve projektgennemførelsen, men også et stykke reelt netværk mellem projektholdere ude i fremtiden, som ikke er umiddelbart til at evaluere på.

Målet er også at styrke netværksdannelser imellem projektholderne på tværs af sektorer og at inspirere projektlederuddannelser til revision af deres uddannelsesindhold.

Vi har forsøgt at måle på netværkselementet undervejs i projektforløbet ved at spørge om de har haft glæde af holdet som netværk. Her svarer 64 % at ”i høj grad”, mens 36 % svarer ”i nogen grad”. Kommentarerne hertil lyder blandt andet:

”Vi er et rigtig godt hold og der er altid en god og afslappet stemning. Der er mange forskellige kompetencer og erfaringer at trække på og lære af, og det giver en god variation i kurset.”

”I høj grad i forbindelse med afviklingen af undervisningen, mindre som egentligt netværk.”

Sidste kommentar er egentlig meget betegnende for vurderingen af netværket som helhed, hvilket også fremgår af den afsluttende projektevaluering. Her har vi ladet deltagerne kigge i krystalkuglen med spørgsmålet:

Spørgsmål: Ønsker du at anvende projektets deltagere som netværk fremover?

Gennemsnit: 3,1

I meget høj grad	1
I høj grad	2
I nogen grad	6
I mindre grad	3
Slet ikke	0

Her er det værd at bemærke, at netværket er i mindre kurs ved forløbets slutning end det var undervejs.

Konklusion: Projektet har ikke gjort nok for at styrke netværket, særligt til sidst i forløbet. Deltagerne har nydt godt af den gode stemning på holdet, men det er usikkert hvorvidt de vil benytte sig af hinanden efter forløbet.

Dermed er det overordnede mål om at *styrke netværksdannelser imellem projektholderne på tværs af sektorer og at inspirere projektlederuddannelser til revision af deres uddannelsesindhold* ikke indfriet i tilfredsstillende grad.

På samme måde er projektets 8. delmål heller ikke udført i tilfredsstillende grad. *8. At styrke bæredygtige netværksdannelser og dermed erfaringsspredning mellem projektholderne.*

Uden dog at tage stilling til hvorvidt netværket er bæredygtigt eller ej.

Dermed bliver projektets succeskriterier om *at der skabes bæredygtige netværk - også virtuelle* - ikke opnået på tilstrækkelig vis.

Løsning: Projektet bør afholde et seminar et halvt år efter sidste kursusdag, hvor deltagerne kan få løst nogle praktiske formidlingsopgaver med hjælp fra projektets hold af undervisere. Samtidigt skal deltagerne fremvise hinanden selvstændige produkter og tiltag som direkte eller indirekte er afledt af PF.
Endelig burde projektet have igangsat konkrete netværkstiltag undervejs i forløbet.

Det sidste delmål 9. *At opbygge en erfaringsbaseret og kursusnær hjemmeside, der almengøres og indeholder de faglige elementer fra seminarrækken og som samtidig er et forbillede for effektiv projektformidling, der tager hensyn til en differentieret målgruppe.* er at forefinde på www.skriveblog.dk

PF har ikke lavet en evaluering af dette punkt, men bruger hjemmesiden som supplement til mundtlige præsentationer, når projektets erfaringer videregives til andre.

Succeskriteriet om *at nye aktører tiltrækkes til at udtænke og varetage projekter, der bliver mere synlige* er således ikke helt opnået i skrivende stund, med mindre man medregner PFs deltagere som ”nye aktører” i disciplinen ”at udtænke og varetage projekter”. Dette er dog ikke en hel tilfældig antagelse, idet projektets deltagere i gruppen Projektmedarbejdere (se side 12), muligvis i fremtiden kommer til at få ansvar for opgaver, der er typiske for Projektkonsulenterne.

4. Sammenfatning

4.1. Indledning

Som nævnt i indledningen er det evalueringens mål er at klarlægge, om dele af projektets overordnede mål og delmål er nået igennem den uddannelses- og bearbejdningsindsats, som har fundet sted i projektføreløbet.

Helt konkret drejer det sig om at evaluere de 3 overordnede projektmål og de 9 delmål. Indfrielsen af en del af disse mål er nævnt som projektets succeskriterier og er behandlet i de forrige afsnit. Denne afsluttende del af evalueringsrapporten er derfor afrundende sammenfatninger, forslag og perspektiver.

En del af målene ligger i forlængelse af selve projektet og er således ikke direkte målbart på nuværende tidspunkt. Det drejer sig blandt andet om den fremtidige fokusering og brug af formidling på kommende projekter og om netværksrelationerne projektdeltagerne imellem.

Men ved at måle deltageres tilfredshed med projektets udbytte og vurdering af egne kompetencer, kan vi her i sammenfatningen alligevel komme med et bud på den fremtidige indsats på formidlingsområdet.
Endvidere har deltagerne i forbindelse med den kvalitative evaluering selv peget på deres intentioner og handleplaner i nærmeste fremtid. Disse hensigtserklæringer er f.eks. formuleret som:

”Jeg skal i forbindelse med mit nye job blandt andet være projektleder på et socialfondsprojekt, som løber over det næste år. Dette projekt skal ”skydes” i gang med alt den viden, som jeg nu har lært på Professionel Formidling... Jeg føler mig godt rustet til at skyde det nye projekt i gang rent formidlingsmæssigt, qua det jeg har lært på projektet Professionel Formidling”

Derfor kan PF konkludere at udover at de enkelte deltageres formidlingskompetence har fået et løft, er der en vis sandsynlighed for at projektets erfaringer kommer fremtidige projekter til gode.

4.2 Projektmålene

Helt kort har de 3 overordnede mål følgende omdrejningspunkter:

Mål 1 drejer sig om deltagernes opkvalificering og fokus på formidling

Mål 2 drejer sig om brug af opkvalificeringen i projektarbejde

Mål 3 drejer sig om netværkets udbredelse

Den overordnede konklusion på baggrund af deltagernes besvarelser og evaluators vurdering af projektets gennemførelse, er, at projektets overordnede mål er nået i ønskeligt omfang, særligt Mål 1 og Mål 2.

Når det gælder Mål 3 er målsætningen kun nået i et omfang som omfatter netværksdelen i selv projektperioden, hvor deltagerne i høj grad har haft glæde af hinanden i et højt værdsat undervisningsmiljø.

Samtidig må det konstateres, at der stadig er langt til et egentligt selvkørende netværk og at denne del derfor ikke er nået i et overbevisende omfang. Det samme gør sig gældende for den del af netværkstækningen, der i projektmål 3 formuleringen også omfatter projektlederuddannelser. For nok kan de blive inspireret og påvirket af deltagernes erfaringer, men en egentlig revision er vi på nuværende langt fra at kunne påvise.

Delmål

Ud af 9 delmål er de 5 første delmål om målbare færdigheder og formidlingsdiscipliner på tilfredsstillende vis opnået. Kursusforløbet og processen har dog afdækket, at uden grundlæggende it-færdigheder, er indlærings-kurven ganske enkelt for stejl i enkelte af formidlingsdisciplinerne.

Denne udfordring kan løses ved enten en grundigere visitationsproces eller ved at slække på kravet til deltagerne om, at de selv skal kunne udføre disciplinen, men blot stifte bekendtskab med det.

4.3 Projektforløbet

Kursusforløbets tilrettelæggelse og projektets samlede procesforløb har været hensigtsmæssigt gennemført, hvilket har betydet, at forløbet har medført målbare og konkret opnåede færdigheder og kompetencer for deltagerne.

Der er hos deltagerne udbredt uenighed i vurderingerne af forløbets længde og omfang. Det trækker dog i retning af, at kurssets 8 måneder er for lang en periode til at bevare gnisten og koncentrationen. Samtidigt er det fra projektholders side vanskeligt at holde sammen på deltagergruppens uundgåelige funktions- og jobskifte. Til gengæld kan der ikke siges noget entydigt om det samlede omfang på 12 kursusdage, der derfor må antages at være et passende antal dage.

Gennemførelsen af de enkelt kursusdage og undervisningen som helhed er vurderet meget højt, og er som forudsætning for den indlæringsmæssige side af kompetenceudvikling og opkvalificering fuldt ud tilfredsstillende. Til gengæld er tilrettelæggelsen af deltagernes hjemmearbejde og afprøvning alt for urealistisk. I stedet foreslår PF at deltagerne arbejder selvstændigt og uforstyrret i kursuslokalet med deres aktuelle og individuelle projektopgaver under sloganet: ”Hjemmearbejde foregår i kursuslokalet” - uanfægtet at disse dage vil blive opfattet som kursusdage og dermed som ekstra dage, hvor arbejdsgiveren må undvære medarbejderen.

En anden model ville være at inddrage deltagernes chefer i en strammere aftale om at de forpligter sig til at være en aktiv medspiller i deltagerens formidlingsarbejde. Arbejdspladsens interesse i at støtte op om den enkeltes kompetenceudvikling i relation til de daglige opgaver er af central betydning og alt for nedprioriteret i dette projekt. Men ofte viser denne del sig at være særdeles svær at gennemføre i praksis, idet mange af deltagerne er selvkørende og selvstændigt arbejdende projektledere med udvidet ansvar og er således i mange henseender deres egen ’arbejdsgiver’.

Ét kursusforløb og 14 projektfaser

Det faglige udbytte af projektet har klart været positivt og udbytterigt. Samtidig har svarene på spørgsmålene tydeligt vist, at ét er kurser og teori – noget andet er det at få implementeret færdighederne i hverdagen. På den led deler dette projekt skæbne med en lang række af tilsvarende forløb. Erfaringerne viser, at perioden, hvor nye færdigheder skal implementeres er længere og sværere end det ofte kan lade sig gøre at forudsige på forhånd.

Et tæt parløb mellem deltagernes daglige projektarbejde og PFs kursusinput var egentlig den oprindelige tanke bag modulernes kursusopbygning. Men som projektet ret hurtigt erfarede er timingen mellem kursusmodulernes faser og deltagernes virkelighed alt for upræcist til at kunne fungere i praksis. Kun hvis man i visitationsprocessen kræver at deltagerne har et nystartet projekt med i tasken og at projektets faser følger kurssets faser kan denne model fungere. Det har altså ikke nødvendigvis været relevant for den enkelte kursusdeltager at arbejde med nyhedsmails, hvis deltagerens projekt befandt sig i afslutningsfasen.

Omvendt vil kurserne ret hurtigt gå hen og få karakter af en rådgivende konsulent virksomhed, hvor deltagernes ikke vurderer kurselementerne i et større perspektiv end som en dækning af deres egne aktuelle behov.

Ikke alle gør det selv

Som nævnt har kurssets undervisere behandlet alle kursuselementer med lige stor gyldighed og krav til færdigheder ud fra den simple undervisningsfilosofi; ”hvis du ikke selv prøver at arbejde med det - lærer du ikke noget”. Uanset projektets mere differentierede målsætninger på de enkelte områder, har det været op til den enkelte deltager at vurdere relevansen for det tillærte i deres egne projekter. Med andre ord er der forskel på at ”fokusere” på en konkret disciplin til at ”anvende” samme disciplin.

Det har helt tydeligt svækket nogle af færdighedsvurderingerne, og det er da også tydeligt at ikke alle kommer til at udføre og gøre det hele selv. Men når det er sagt er deltagernes vurdering af deres eget niveau dog så tilstrækkeligt højt, at de uden større besvær kan igangsætte tilsvarende opgaver hos andre. Det kan godt være at de ikke selv fuldt ud mestrer at producere grafisk og visuelle digitale nyhedsbreve, men de ved hvordan de produceres, hvor de kan finde hjælp, hvilken effekt de har og hvad de kan bruges til i projektformidling. Det er denne viden der afspejler projektets overordnede mål om fokusering og løft af formidlingskompetence - og denne viden har deltagerne.